

Gateway review voor de publieke sector

Wanneer projectresultaten beter moeten!

Gateway en de publieke sector

Binnen de gemeentelijke overheid is de aandacht voor Gateway reviews gewekt. Na een verkenningsfase hebben de grootste vier gemeenten besloten de Gateway-methodiek in te zetten voor de beheersing van hun programma's en projecten. Het Expertise Centrum heeft in de verkenningsfase ondersteuning geboden in *Gateway-trainingen, het organiseren van Gateway Reviews, het werven van ervaren Gateway-reviewers en het organiseren van de besturing van de verkenningsfase.*

Door deze ervaringen kan nu de stap worden gemaakt naar andere gemeenten, naar provincies en naar andere publieke sectoren zoals onderwijs, zorg en infrastructuur. Op elke nieuwe doelgroep dient de systematiek qua aanpak en organisatie te worden toegesneden; de methode zelf blijft dezelfde. Het Expertise Centrum helpt graag om dit krachtige middel breder te laten gebruiken.

10 kenmerken van de Gateway review

1. Focus is gericht op de realisatie van de doelen uit de businesscase;
2. Uitvoering bij een nieuwe fase in het programma / project;
3. Opdrachtgever is de bestuurlijke verantwoordelijke;
4. Uitvoering door deskundige collega's;
5. Rapportage in dezelfde week.
6. Komende fase(n) staat centraal, niet het verleden.
7. De opdrachtgever krijgt altijd handelingsperspectief.
8. Samenbindende krachten bij de stakeholders worden aangesproken.
9. Betrokkenheid van de stakeholders geeft een positief beeld over het project.
10. Groter lerend vermogen en professionaliteit bij uitvoering van programma's en projecten.

Duidelijk en transparant

HEC werkt met vooraf duidelijke offertes en overeenkomsten waarin de aard van de inzet, de capaciteit, de tijd en het geld beschreven zijn. Wij geven daarom de voorkeur aan resultaatsverplichtingen, zodat zowel bij de opdrachtgever als bij ons transparantie bestaat over de te leveren prestaties. Voor het organiseren van ondersteuning bij Gateway reviews en het helpen uitvoeren daarvan helpen maken wij een aanbieding op maat. Wij lichten deze graag toe aan uw bestuurders of de betreffende commissie. Over dit maatwerk kunt u contact opnemen met onze adviseurs.

Achtergrond

In 2000 is in Engeland de Gateway Review methodiek ontwikkeld en geïmplementeerd door het *Office of Government Commerce (OGC)*. Deze reviews door gelijken (peers) hebben tot doel om collega opdrachtgevers voor grote en kritieke programma's te helpen bij de besturing en besluitvorming. Gateway helpt om de kwaliteit en professionaliteit van programma- en projectmanagement verder te optimaliseren. Als aanvulling op het reeds bestaande en gebruikte arsenaal aan controle en professionaliseringsmethoden is Gateway vooral waardevol ervaren omdat vroegtijdige bijsturing kan plaatsvinden. Op basis van de positieve ervaringen in Engeland raakte de Nederlandse overheid geïnteresseerd om de mogelijkheden van Gateway reviews binnen Nederlandse Rijksoverheid te onderzoeken. In 2008 en 2009 heeft HEC onder auspiciën van OGC de eerste reviews uitgevoerd.

Het resultaat was zodanig goed dat de Minister van BZK besloten heeft om Gateway reviews met klem aan te bevelen voor grote programma's en projecten door het Rijk met een hoog risico .

De Gateway review is een verrijking van het arsenaal van instrumenten dat opdrachtgevers ter beschikking staat om de kwaliteit van hun programma's en projecten te borgen, en is geen concurrent van de normale audits. Voorafgaand aan een fase overgang binnen een programma/project (Gate) wordt door de opdrachtgever voor het programma of het project aan collega's op hetzelfde organisatorische en bestuurlijke niveau (Peer) om advies gevraagd. De behoefte kan het gevolg zijn van een gevoeld probleem, maar kan ook voortkomen uit de wens om collegiaal advies. Er zijn zes verschillende Gateway reviews: één strategische en vijf die de fasen van een project volgen. Voor audits is het belangrijk dat er vooraf heldere en afgesproken normen zijn waartegen de werkelijkheid voor de opdrachtgever wordt gemeten. Bij een Gateway review gaat dit heel anders: per onderzoeksfase is een praktische vragenset beschikbaar waaruit het reviewteam kan putten. Met behulp van vragen wordt beoordeeld in hoeverre de beoogde resultaten zullen worden bereikt, uitgaande van de gehanteerde aanpak en de behaalde tussentijdse resultaten. Projectdocumentatie is de basis voor het reviewteam om een beeld van de situatie te vormen. Dit beeld vanuit de documentatie wordt vervolgens in gesprekken met stakeholders getoetst en waar nodig bijgesteld.

Een review team bestaat uit (oud)ambtenaren die zich qua functioneren en denkvermogen op hetzelfde niveau bevinden als de opdrachtgever en worden geselecteerd op bijvoorbeeld hun bekendheid met de bestuurlijke omgeving, kennis van de materie of specialisme op een vakgebied. Indien dit gewenst is kan een specialist aan het team worden toegevoegd. Samen stellen zij aan het einde van de review een beknopt rapport op dat mondeling en schriftelijk aan de opdrachtgever wordt aangeboden. Het rapport geeft de algemene status weer van het programma of het project en een aantal concrete handreikingen waarmee de opdrachtgever zijn succes kan vergroten. Deze snelle, collegiale hulp in de vorm van praktische en strategische tips wordt als zeer waardevol ervaren. Een Gateway Review laat geen dossier na en is in principe vertrouwelijk. De werkwijze van de Gateway Review is voorgeschreven evenals de rapportagevorm. Hieraan wordt door de licentiehouders BZK de hand gehouden door middel van een kwaliteitssysteem. Opleiding van reviewteam leden en aanvullende opleidingen voor reviewteam leaders maken daar ook deel van uit.

Voor vragen of informatie over de Gateway Reviews kunt u contact opnemen met een van onze adviseurs:

Ruud Mollema RE RA
T +31 (0)6 113 161 32
E r.mollema@hec.nl
W www.hec.nl

drs. Maarten de Roos EMIA
T +31 (0)6 464 251 73
E m.de.roos@hec.nl